

Оқуға түсушілердің дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

1. Сұхбаттасудың мақсаты мен міндеттері

Мақсаты магистратурада «Көлік, көлік техникасы және технологиялары» мамандығы бойынша алған ЖОО түлектерінің білімдерін тексеру мен бағалау. 8D07102, 8D07152 – Көлік, көлік техникасы және технологиялары білім беру бағдарламалары бойынша докторантурада оқу жоғарғы ЖОО білімінен кейінгі жүйеде жалғасы болып табылады және магистратураға дайындық оқу жоспарымен қарастырылған пәндер білімдеріне негізделген.

Түсу емтиханының мақсаты неғұрлым даярланған үміткерлерді анықтау үшін докторантураның білім беру бағдарламаларына түсушілердің білім деңгейін және оқуға деген ынтасын анықтау болып табылады.

Түсу емтиханының міндеттері:

- дайындық бағытына байланысты мәселелерде үміткерлердің құзыреттерін анықтау;

- оқуға және одан әрі кәсіби қызметке деген ынтаны анықтау.

8D07102, 8D07152 – Көлік, көлік техникасы және технологиялары білім беру бағдарламасы бойынша PhD докторанттарын даярлаудың негізгі міндеттері:

- дайындық бағытына байланысты мәселелерде үміткерлердің құзыреттерін анықтау;

- оқуға және одан әрі кәсіби қызметке деген ынтаны анықтау;

- жалпы кәсіби мәдениеті, оның ішінде азаматтық ұстанымы бар, қазіргі ғылыми және практикалық мәселелерді тұжырымдай және шеше алатын, жоғары оқу орындарында сабақ бере алатын, зерттеу, өндірістік, ұйымдастырушылық және басқарушылық қызметін табысты жүзеге асыра алатын қарым-қатынас мәдениеті жоғары деңгейдегі мамандарды даярлау.

Докторантураның жалпы құзыреті:

білуі керек: жаһандану және интернационализация жағдайында отандық ғылымның дамуының қазіргі тенденциялары, бағыттары мен заңдылықтарын; ғылыми таным әдіснамасын; тиісті саладағы әлемдік және қазақстандық ғылымның жетістіктерін.

меңгеруі керек: ғылыми зерттеулер процесін ұйымдастыру, жоспарлау және іске асыру; зерттеу саласындағы әртүрлі теориялық тұжырымдамаларды талдау, бағалау және салыстыру және қорытынды жасау; әртүрлі көздерден алынған ақпаратты талдау және өңдеу; қазіргі заманғы теориялар мен талдау әдістері негізінде дербес ғылыми зерттеу жүргізу; өзінің әрі қарай кәсіби дамуын жоспарлау және болжау.

дағдыларға ие болу: түрлі ғылыми теориялар мен идеяларды сыни талдау, бағалау және салыстыру; талдамалық және эксперименттік ғылыми қызмет; Зерттеу нәтижелерін жоспарлау және болжау; халықаралық ғылыми форумдарда, конференцияларда және семинарларда көпшілік алдында сөз

сөйлеу; ғылыми жазу және ғылыми коммуникация; қазіргі заманғы ақпараттық және инновациялық технологияларды пайдалана отырып, патенттік іздеу және ғылыми ақпарат жүргізу.

ақпараттық ағындардың тез жаңаруы және өсуі жағдайында ғылыми қызмет саласында; теориялық және эксперименттік ғылыми зерттеулер жүргізуде; ғылыми зерттеуде теориялық және қолданбалы міндеттерді қою мен шешуде; тұрақты кәсіби өсуді қамтамасыз етуде құзыретті болуы тиіс.

2. Сұхбаттасуды өткізудің формасы мен ұйымдастырылуы

Сұхбаттасу өткізуінің формасы – ауызша. Сұхбаттасуға арналған жалпы баллдардың саны – 30 (ғылыми-педагогикалық докторантура), 25 – (бейінді докторантура). Баллдарды бағалау критерийлері бойынша бөлу төменде берілген.

Сұхбаттасуды 8D07102, 8D07152 – Көлік, көлік техникасы және технологиялары білім беру бағдарламасы бойынша тиісті бейінге сай доктор немесе ғылым кандидаты ғылыми дәрежесі немесе философия докторы (PhD) дәрежесі бар профессорлық-оқытушылық құрам қатарынан қалыптасатын емтихан комиссиясы өткізеді. Емтихан комиссиясының құрамына апелляциялық комиссияның мүшелері кірмейді. Емтихан комиссиясының құрамы оның төрағасымен қоса, университет басшылығының бұйрығымен бекітіледі.

Сұхбаттасу бойынша қорытынды баға дескрипторларға сәйкестікке бағаланған ауызша жауап үшін әрбір критерий бойынша балл сомасы болып табылады және 30 баллдан ғылыми-педагогикалық докторантура бойынша, 25 баллдан бейінді докторантура бойынша аспауға тиіс.

Сұхбаттасу нәтижелері емтихан комиссиясы отырысының хаттамасымен ресімделеді және ол өткізілген күні хабарланады.

Комиссия түсушілердің теориялық және практикалық даярлық деңгейінің белгіленген жалпыға міндетті стандарттарға сәйкестігін, жалпы кәсіптік және арнайы пәндер бойынша нақты білім, іскерлік және практикалық дағдылар деңгейін, жауаптардың қисындылығы мен дәлелділігін, ғылыми қызметке уәжділігі мен қызығушылығын, ғылыми негіз бен ғылыми-зерттеу жұмыс тәжірибесін айқындайды.

3. Сұхбатты бағалау критерийлері

Ғылыми-педагогикалық докторантура

№	Критерийлер	Дескрипторлар	Ұпайлар
1	Мотивация	Таңдалған оқу бағдарламасы бойынша докторантурада оқу және белгілі бір ЖОО-ға түсу мотивтерін дәлелдеу. Оқуды аяқтағаннан кейін кәсіби және жеке өсу перспективаларын көру.	5
2	Зерттеу құзыреттілігі	Белгілі бір пән саласындағы ғылыми-зерттеу іс-әрекетіне қажетті зерттеу дағдылары мен тәжірибесінің болуы.	10
3	Шығармашылық	Стандартты емес ойлау, проблемаларды, ситуациялық мәселелерді шешудің шығармашылық және балама тәсілдері.	10
4	Қарым-қатынас дағдылары	Өз көзқарасын қысқаша, өкілді, логикалық, дәлелді түрде жеткізе білу, жалпылау және қорытынды жасау. Тілдерді меңгеру.	5
Максималды ұпайлар			30

Бейінді докторантура

№	Критерийлер	Дескрипторлар	Ұпайлар
1	Мотивация	Таңдалған оқу бағдарламасы бойынша докторантурада оқу және белгілі бір ЖОО-ға түсу мотивтерін дәлелдеу. Оқуды аяқтағаннан кейін кәсіби және жеке өсу перспективаларын көру.	5
2	Зерттеу құзыреттілігі	Белгілі бір пән саласындағы ғылыми-зерттеу іс-әрекетіне қажетті зерттеу дағдылары мен тәжірибесінің болуы.	8
3	Шығармашылық	Стандартты емес ойлау, проблемаларды, ситуациялық мәселелерді шешудің шығармашылық және балама тәсілдері.	8
4	Қарым-қатынас дағдылары	Өз көзқарасын қысқаша, өкілді, логикалық, дәлелді түрде жеткізе білу, жалпылау және қорытынды жасау. Тілдерді меңгеру.	4
Максималды ұпайлар			25

4. Сұхбаттасу үшін тақырыптар мен сұрақтардың үлгілер тізбесі

(тұжырымдамаларды тәжірибелік мысалдармен растай отырып негіздеу)

1. Қазақстандағы көлік саласының қазіргі жағдайы.
2. Қазақстанның көлік саласы: дамудың жаңа перспективалары мен векторлары.
3. Көлік техникасы саласындағы ең маңызды заманауи тенденциялар.
4. Қазіргі қоғамдағы ғылымның рөлі.
5. Көлік техникасындағы жасанды интеллект пен машиналық оқытудың рөлі.
6. Көлік техникасымен байланысты экологиялық проблемалар және оларды шешу жолдары.
7. Қазақстанның көлік саласындағы мәселелер және оларды еңсеру жолдары.
8. Патенттік қызмет және оны іске асыру жолдары.
9. Көлік құралдарын жобалаудың негізгі принциптері
10. Сенімділік мәселесінің өзектілігі.
11. Жоғары рейтингті журналдарда ғылыми жарияланымның сәттілігі.
12. Көлік техникасын дамытудағы баламалы отын түрлерінің рөлі.

Әдебиеттер тізімі

1. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 31 желтоқсандағы № 1050 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасын индустриялық-инновациялық дамытудың 2020 – 2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы
2. Қазақстан Республикасының машина жасау саласын дамытудың 2024-2028 жылдарға арналған Кешенді жоспары, 14.06.2023 ж.
3. Павлодар облысы әкімдігінің 2015 жылғы «27» наурыздағы №85/3 «Павлодар облысының 2030 жылға дейінгі дамуының негізгі бағыттарын іске асыру туралы» қаулысы.
4. Баубек А. Техническое обслуживание и диагностика автомобилей: учебное пособие. – Астана: Фолиант, 2010. – 243 с.
5. Грачев Ю. П., Плаксин Ю. М., Математические методы планирования экспериментов: учебное пособие для вузов. – М.: ДеЛи, 2005. – 296 с.
6. Силаев А.А. Спектральная теория подрессоривания транспортных машин. –М.: Машгиз, 2004. – 190 с.
7. Болдин А. П., Максимов В. А. Основы научных исследований и УНИРС: учебное пособие. – 2-е изд., перераб. И доп.: МАДИ (ГТУ), 2005. –276 с.
8. Яхно Б.О. Abaqus в задачах механики. – Киев : НТУУ «Киевский политехнический Институт», 2011. – 127 с.
9. Нұржауов А. Трактор теориясы негіздері: жоо үшін оқулық. Алматы: ҚР жоғары кеңесінің Баспаханасы, ҚР Білім министірлігінің республикалық баспа кабинеті. 2014 – 332 б.